

➔ Folytatás a 6. oldalról

Bizonyos politikai meghurcoltatások, amelyek alapján kérelmezték a kárpótlást, nem tartoznak a rendelet által előírt esetek közé (például a háborús veterán; háború ideje alatt elhunyt személy; nem szovjet fogságot elszenvedett személy; kuláknak minősített személy, aki esetében nem áll fenn a kényszerlakhely, vagy kényszeráttelepítés ténye, vagy etnikai alapú meghurcoltatások, és munkától való eltiltás). Sok esetben a kérelmező nem a politikai meghurcoltatásnak kitétt, elhunyt személy férjeként vagy feleségként, esetleg gyermekeként nyújtotta be a kérelmet, hanem unokaként, dédunokaként, holott a jogszabály értelmében csak az első három esetben járhat a juttatás. Ugyanakkor néhány esetben a kérelmező nem tett eleget a kiküldött aktahíánypótló kérelmüknek” – részletezte az intézményvezető. Tőle tudjuk, hogy az elutasított kérelmezők közül 2021–2022-ben összesen 266-an fellebbeztek a törvényszéken, ebből 121 esetben döntött a törvényszék az intézmény javára, és 25 esetben a kérelmező javára, 120 fellebbezési per esetében pedig még nem született végleges határozat.

A jogszabályról

A Szovjetunióba elhurcolt egykori hadifoglyok, a kommunista rendszer ellen fellépő volt politikai foglyok, erőszakkal kitelepítettek, vagy kényszerlakhelyre kötelezettek az 1990. évi 118-as törvény alapján részesülnek havi juttatásban, és különböző kedvezményekben – mint a helyi adók fizetése alóli mentesség, vagy ingyenes utazásra jogosító vasúti jegyek. Számuk viszont már nagyon megfogyatkozott, a legtöbb elhunytak. A jogszabályt a 2020-ban megjelent 130-as és 232-es számú törvények egészítették ki, kiterjesztve a juttatásokra jogosultak körét a kárpótlásban részesítettek gyermekeire is, amennyiben az egykori hadifoglyok, elítéltek már nincsenek az élők sorában. A vonatkozó jogszabály 13-as cikkelyének 1-es számú paragrafusa szabályozza a jogosultság bizonyítását, amely szerint az illetékes szervek által kibocsátott hivatalos okmányokkal bizonyítható a jogosultság, és amennyiben erre nincs mód, akkor minden más bizonyítékkal, amelyet előír a törvény. (Románul: Dovedirea situațiilor prevăzute la art. 1 se face de către persoanele interesate cu acte oficiale eliberate de organele competente, iar în cazul în care nu este posibil, prin orice mijloc de probă prevăzut de lege.)

Akik a kártyájukra várnak

A panaszosok zöméről kiderül, hogy nem is jogosultak rá

● Bár legtöbben már a szociális utalványok harmadik, 250 lej értékű részletét is megkapták a kártyájukra, még mindig vannak olyanok, akik hiába várják a postást. Egy panasz alapján indultunk el, és kiderült, hogy a Hargita Megyei Nyugdíjpénztárnál is szinte naponta akad olyan panaszos, aki a remélt, de meg nem kapott szociális kártyájáról érdeklődik.

SZÁSZ CS. EMESE

A székelyudvarhelyi nyugdíjas hölgy azzal a panasszal kereste meg szerkesztőségünket, hogy bár a nyugdíja alig haladja meg az 1300 lejt, mégis hiába várja a szociális kártyáját. A hölgy állította, nem ül tétlenül, érdeklődött a postánál, a városi nyugdíjpénztárnál, még egy szenátori irodába is bekopogtatott, de senki sem tudja megmondani neki, hogy miért nem kapta meg a várt kártyát. Kikérte az adóhatóságtól a papírját is, amellyel bizonyítani tudja, hogy nincs egyéb jövedelme a nyugdíjon kívül. „A szenátori irodánál azt mondták, hogy az a baj biztosan, hogy előrehozott nyugdíjban vagyok, de ez nem igaz, mert van ismerősöm, aki szintén így van, ő meg már megkapta a kártyát, és a pénzt is rá” – panasolta a hölgy, aki bár kapott egy minisztériumi telefonszámot, ahol érdeklődhet a jogosultsága felől, hiába hívta napokon át többször is, soha nem vették fel a telefont. A hölgy azt állítja, csak a közvetlen környezetében négy-öt ember van, aki szintén nem kapta meg a kártyáját, pedig jogosult lenne rá.

Sok a panasz

A panasz nyomán először Csép Éva Andrea Maros megyei RMDSZ-képviselőt kérdeztük, aki elismerte, naponta fordulnak hozzá is ezzel a panasszal érintettek, igaz, sok esetben kiderül, hogy azért nem jogosultak a szociális támogatásra, mert volt valamilyen plusz jövedelmük, például szerencsejátékon nyertek. „Aki nem kapta meg, és úgy gondolja, hogy jogosult lenne rá, az először menjen el az illetékes adóhatósághoz (ANAF), és kérje ki, hogy volt-e plusz jövedelme. Ha kezében van a papír, akkor a nyugdíjpénztárnál kérheti, hogy ellenőrizzék le, rajta van-e azon a listán, amit a minisztériumnak küldtek a támogatottakról. Kell segítsenek a nyugdíjpénztáraknál” – mondta a teendőket a képviselőház szociális és munkaügyi szakpolitikusa.

Van, amit nem tudnak megmagyarázni

A Hargita Megyei Nyugdíjpénztár szóvivője, Borvitz Hajnalka megkeresésünkre elmondta, heti öt, havi 20-25 ehhez hasonló panasszal fordulnak hozzájuk, és igyekeznek is

telefonálgasson és nyomozzon, hogy ki mit rontott el.

Információval segíthet a nyugdíjpénztár

A Hargita Megyei Nyugdíjpénztár ügyvezető igazgatója, Vezsenyi Melinda is megerősítette, hogy a nyugdíjpénztárnak az a kötelessége a szociális kártyákkal kapcsolatosan, hogy havonta kétszer közölje az érintett nyugdíjasok listáját, vagyis frissítse az adatokat, hiszen időközben folyamatosan változik a névsor. „A frissített adatbázist minden hónap elején és végén is beküldjük az országos nyugdíjpénztárhoz, ők továbbítják központi szinten az ANAF felé, az ANAF pedig az adatbázisokat összeveti, és annak alapján az európai beruházásokért felelős minisztérium állítja ki ezeket a kártyákat, és postán keresztül küldik ki az illetékeseknek. Ennél több kötelességünk nekünk nincs ebben az ügyben, ennek ellenére, amit tudunk a felénk forduló nyugdíjasoknak biztosítani, hogy megnézzük, hogy a hozzánk leközölt adatbázisban mit ír: kap-e kártyát és esetleg milyen egyéb jövedelem volt leközölve” – fejtette ki az igazgató. Hozzátette, sokan nem értik, hogy jövedelemtől van szó, ami nemcsak a nyugdíjuk számít bele, hanem bármiféle egyéb bevételük.

Sok esetben kiderül, hogy valaki valamit eladott, abból származott jövedelme, vagy szerencsejátékon nyert, s azért lett magasabb a jövedelme. „Nagyon sok embernek tudunk választ adni, hogy benne van az adatbázisban és meg fogja kapni, vagy van más jövedelme, és azért nem fogja megkapni, ilyen információval tudunk szolgálni” – mondta a nyugdíjpénztár igazgatója, aki megerősítette, szinte minden nap érkeznek ehhez hasonló panaszok. A segítségünkkel ki is derült, hogy a szerkesztőségünkhez forduló hölgy nevére szerepelt egy valamivel több mint 500 lejes sportfogadás utáni nyeremény, amelyet bár a férj nyert, de a személyi igazolvány cseréje miatt a felesége igazolványával vette fel a nyereményét, így a panaszosunk el is esett a szociális kártyára való jogosultságtól – egyelőre.

A júniustól esedékes 250 lejes utalványokra amúgy jogosultak az egyszülős, vagy legalább két gyermeket nevelő családok, akiknek az egy főre eső havi nettó jövedelme 600 lej alatt van. Ugyanakkor megkapják a támogatást a fogyatékkal élők és a kisnyugdíjasok, akiknek jövedelme 1500 lej vagy annál kevesebb, valamint a garantált bérminimumon élők és a hajléktalan személyek.

Sokan hiába várják a postást, mert nem érkezik a várva várt szociális kártya

▼ KÉPÜNK ILLUSZTRÁCIÓ.
FOTÓ: VERES NÁNDOR

Probléma esetén mit tehetünk?

Az RMDSZ amúgy még szeptemberben kiadott a sok probléma miatt egy útmutatót, hogy mit tegyen az, akinek problémája van a szociális kártyájával. Aki nem kapta meg, az elsőként keresse kártyáját a legközelebbi postahivatalnál, mert lehetséges, hogy a kiosztáskor nem volt otthon. Ha ott nem találja, hívja a 0319268-as telefonszámot. A lakóhely szerinti területi nyugdíjpénztárnál, illetve a directia.comunicare@mfe.gov.ro e-mail-címen lehet érdeklődni arról, hogy valaki jogosult-e az utalványkártyára. Ha megkapta a kártyáját, de nincs feltöltve, az azért van, mert a minisztérium addig

nem töltheti fel a kártyát, amíg nem kapott visszaigazolást a postától arról, hogy a kártyát kiszállították az érintett személynek. Ez a visszaigazolás olykor késhet. A visszaigazolást követő 48 órában feltöltik a kártyát. Ha van kártyája, de nincs feltöltve, hívja ugyancsak a 0319268-as telefonszámot. Aki elveszítette a kártyáját, vagy nem működik, új kártyát kérhet, ha felhívja a telefonos ügyfélszolgálatot vagy a kibocsátó mobilalkalmazáson keresztül jelentheti. Telefonos ügyfélszolgálatok: Edenred: 021-3013303; Sodexo: 021-2044664; UP România: 0374-662273.